

17^{de} zondag door jaar C

Lc. 11, 1-13

Het Evangelie nodigt vandaag uit om veel, heel veel te zeggen (en dus lang te preken). Maar blijft u gerust zitten: ik ga dat niet doen. Ik wil alleen maar eens stilstaan bij een paar zinnnetjes. Niet dat de rest niet belangrijk zou zijn, maar een paar gedachten zijn al genoeg om de komende week mee te nemen.

Iedere keer als we het Onze Vader bidden, vragen om 'ons dagelijks brood'. Nu, dikwijls vragen we heel menselijke, bijna kinderlijke zaken aan God: een goed examen, mooi weer, bescherming voor een reis. Ge moogt dat allemaal doen: alles wat ons ter harte gaat mogen we ook aan God toevertrouwen. Maar als het daarbij blijft is dat eigenlijk nog een kinderlijk stadium van bidden.

Ook in het Onze Vader vragen we een aantal dingen. Maar Jezus zegt: 'De Vader weet al wat ge allemaal nodig hebt'. Hij zegt dat om erop te wijzen dat ge niet moet beginnen met grote, lange, ingewikkelde formules. bidden is geen handeltje of een kwestie van God met argumenten of prestaties te overtuigen. Bidden is vooral: toevertrouwen aan, vertrouwen hebben in.

Broeder Roger Schutz van Taizé schreef ooit in een commentaar over 'Geef ons heden ons dagelijks brood': 'Voor mij wil dat zeggen, het brood dat ik vandaag nodig heb'. En hij ging daar heel ver in. Op het einde van het jaar gaf men na het opmaken van de financiële rekening alles wat men over had aan een derdewereldland: op 1 januari begon men met een saldo van 0 euro. Eigenlijk is dat typisch christelijk (of het zou het moeten zijn): gebruiken wat ge nu nodig hebt, en wat overblijft is niet van u.

Ambrosius zei al in de vierde eeuw: 'Alle kleren die in uw kast hangen en die ge niet kunt dragen of niet nodig hebt, zijn de uwe niet. Ze behoren toe aan de armen'. Wij zijn bijna volkomen vergeten dat we alleen maar beheerders zijn van de goederen en geen bezitters. Wat meer is dan onze behoeften, behoort ons niet toe.

Een tweede vraag luidt: 'Vergeef ons onze schulden'. Het klinkt misschien hard, maar eigenlijk leven wij in de mythe van de onschuld. Niemand doet eigenlijk nog kwaad. Als er iets verkeerd gebeurt, dan is dat door een vergissing of onwetendheid. Maar echt kwaad doen wij niet meer. Wel, dat is onwaar, dat is totaal onjuist. Wij zijn niet onschuldig. Ik voel bij mezelf heel goed aan dat er enerzijds dingen zijn die ik niet zou moeten doen en toch doe, en anderzijds dat ik dingen verzuim die ik moet doen.

Bovendien heeft die bede ook nog met iets anders te maken. Als men u beledigt of kwaad doet, dan kunt ge zeggen: 'Ik doe terug wat men aan mij aangedaan heeft'. De joden hadden dat al: oog om oog, tand om tand. Daar zit al een beperking op: ge moogt in uw reactie niet verder gaan dan wat u is misdaan, ge moogt niet opdrijven. Maar wat gebeurt er, wanneer iemand u kwaad doet en gij begint te antwoorden op dezelfde manier? Er begint een wiel te draaien. Het wiel van het geweld en van het kwaad. En dat wiel begint langzaam sneller te

draaien: dat is de wet actie en reactie. Uiteindelijk draait dat wiel zo snel dat het één het ander meebrengt en ge uzelf en de wereld volkomen vergiftigt. Wie kan dat wiel doen halt houden? Diegene die de eerste is om te zeggen: ik antwoord niet meer, ik vergeef. Dat lijkt in onze ogen en in de ogen van de wereld totaal absurd. En natuurlijk: het is belangrijk in de wereld dat er recht is. Maar als er alleen maar dat is en nooit vergiffenis, dan wordt onze maatschappij cynisch of hypocriet. De vergiffenis is in de wereld als een soort olie die het raderwerk blijvend doet functioneren.

Verlos ons van het kwade, zo eindigen we altijd. Romano Guardini zou ooit gezegd hebben in verband met lijden en kwaad: 'Het eerste wat ik aan God zal vragen als ik gestorven ben, is de vraag naar het waarom van zoveel lijden?' Het is de vraag van velen. En het is in zekere zin ook het probleem en de steen des aanstoets van het christendom. Daar is geen effectief en totaal antwoord op. Het blijft een zaak van geloof.

Als God zijn eigen Zoon op de wereld heeft laten komen, heeft Hij Hem het lijden niet bespaard. Dat legt niets uit. Maar het zegt wél dat het verenigbaar is met God. Ge kunt het lijdensprobleem alleen te boven komen, door te kijken naar het kruis. De oplossing ligt in dat kijken, niet in het begrijpen en inzien. Het is geen intellectuele oplossing, maar een oplossing van het hart: een hart wat, te midden van alle kwaad, soepel genoeg blijft om te functioneren en nieuwe zuurstof rond te pompen, een hart wat sterk genoeg is om het ritme te volgen van Gods hart en vertrouwen te hebben dat zijn liefde het uiteindelijk altijd haalt. Amen.

Johan Goris, pastoor